een santeon ziekenhuis

Vlekken en flitsen in het gezichtsveld

Het zien van vlekken en/of lichtflitsen kan hinderlijk zijn. Vaak is het onschuldig, maar het kan ook het begin zijn van een netvliesloslating.

Meer over vlekken en oorzaken

Veel mensen zien wel eens vlekken of troebele plekken die in het gezichtsveld bewegen. Ze kunnen allerlei vormen hebben: misschien ziet u puntjes of cirkels, maar de vlekjes kunnen ook lijken op spinnenwebben of vliegjes. Het zien van (zwevende) vlekjes door glasvochttroebelingen wordt ook wel met de Franse term ‘mouches volantes’, ofwel ‘vliegende vliegjes’ aangeduid. U zult merken dat de troebelingen niet altijd evenveel last geven. Tegen een lichte achtergrond zijn de vlekjes bijvoorbeeld vaak duidelijker. Hoewel het behoorlijk hinderlijk kan zijn, is de troebeling zelf onschuldig.

Oorzaken

Het zien van vlekken heeft meestal te maken met **veroudering** van het oog: oudere mensen hebben er daardoor vaker last van dan jongeren. Bijziende mensen (dus mensen die dichtbij wel goed zien, maar veraf minder) hebben meer aanleg om er last van te krijgen.

De vlekken die u ziet ontstaan door **verdichtingen of klonteringen in het glasvocht**. Het glasvocht is een soort gel die het grootste gedeelte van het oog opvult. Het zit direct achter de ooglens. Men noemt het ook wel het ‘glasachtig lichaam’ van het oog. Normaal glasvocht is helder en laat lichtstralen ongehinderd door naar het netvlies, dat achter in uw oog ligt. Maar als er troebelingen ontstaan in het glasvocht, geven die een schaduw op het netvlies. Soms ziet u daarbij ook lichtflitsen.

Plotseling ontstaan van vlekjes kan gepaard gaan met het optreden van lichtflitsen. Deze flitsen worden vaak omschreven als: "Net of een TL-lamp aan- en uitgaat”, of als: “bliksemen”. De combinatie van vlekjes en lichtflitsen wijst meestal op een vrij plotseling krimpen van het glasvocht. Dit wordt ook wel **glasvochtloslating** genoemd. Dit is een proces dat bij het normale ouder worden hoort. Meestal is dit onschuldig, maar soms kan dit het begin van een netvliesprobleem zijn. Hieronder leest u meer over lichtflitsen in het gezichtsveld.

Meer over lichtflitsen en oorzaken

Lichtflitsen in het gezichtsveld geven u het gevoel alsof er een TL-lamp knippert in uw gezichtsveld of het lijkt alsof het bliksemt. Dit gaat meestal vanzelf weer over, al duurt
dit misschien maanden.

Oorzaken

Lichtflitsen ontstaan als het **netvlies geprikkeld** wordt of als er een **scheurtje of gaatje** in komt. Dit gebeurt wanneer het glasvocht in het oog krimpt. De gel zakt als een pudding in elkaar en trekt zich los van het netvlies. Door dit trekken aan het netvlies ziet u de flitsen. Het loslaten van glasvocht is in principe niet ernstig. Hierbij kan

ook een bloeding ontstaan. U ziet dan ook troebelingen rondzweven in het gezichtsveld. Lichtflitsen en vlekken gaan dus vaak samen, maar niet altijd.

Netvliesloslating

Wanneer het glasvocht krimpt en zich lostrekt van het netvlies kan er in een klein aantal gevallen een scheurtje in het netvlies getrokken worden. Zo'n scheurtje kan het begin zijn van een netvliesloslating: een ernstige aandoening die het zicht bedreigt. Bij het ontstaan van een scheurtje in het netvlies kan soms ook een bloeding in het glasvocht ontstaan.

Andere mogelijke oorzaken

Andere oorzaken voor flitsen en vlekken in het oog kunnen zijn:

Migraine

Soms zien mensen lichtverschijnselen die zich als sterren of gekartelde lijnen voordoen en langzaam uitbreiden, soms (wisselend) gekleurd zijn, eigenlijk bijna altijd in beide ogen tegelijk optreden, gepaard kunnen gaan met een (gedeeltelijk) veranderd of vervormd het beeld, in beide ogen, en 10 tot 30 minuten aanhouden. Deze combinatie van verschijnselen heeft meestal een andere oorzaak dan echte lichtflitsen: het gaat hier vaak om een vorm van migraine. Soms voelen mensen zich tijdens of na deze lichtverschijnselen akelig. In een aantal gevallen, maar niet altijd, treedt na de lichtverschijnselen hoofdpijn op. Soms zijn de verschijnselen een voorbode ('aura') van een migraine-aanval met heftige hoofdpijn, misselijkheid en braken. Voor oorzaken en behandeling van migraine wendt u zich het beste tot uw huisarts.

Ontsteking binnen in het oog

Bewegende vlekjes kunnen ook bij een ontsteking binnen in het oog (regenboogvliesontsteking, iridocyclitis of uveïtis) worden gezien. Vaak treden bij deze aandoening ook andere oogklachten en -verschijnselen bij op als roodheid, toegenomen gevoeligheid voor licht, slechter zicht en pijn.

Glasvochtbloeding

Plotseling opkomende en toenemende puntvormige vlekjes en/of slierten en waziger wordend zicht kunnen een uiting zijn van bloed in het glasvocht. Zo'n glasvochtbloeding kan soms optreden bij ernstigere aantasting van het netvlies door suikerziekte (diabetes mellitus), of bij een netvliesscheur.

Onderzoek

Door oogheelkundig onderzoek kan er onderscheid gemaakt worden of het bij vlekken en flitsen gaat om onschuldige klachten of niet. De oogarts zal het hele oog onderzoeken.

Hierbij hoort een onderzoek van het netvlies nadat de pupil met oogdruppels wijd gemaakt is. Deze druppels kunnen, gedurende enkele uren, een verminderd zicht veroorzaken.

Behandeling

Bij klachten van vlekjes en/of flitsen is het dus allereerst belangrijk vast te stellen wat de oorzaak is. Afhankelijk van de oorzaak, zijn er diverse behandelingen mogelijk:

- Bij een oogontsteking (uveïtis) is meestal behandeling met medicijnen (oogdruppels) noodzakelijk.
- Bij glasvochtbloeding door suikerziekte is vaak een uitgebreide laserbehandeling van het netvlies nodig.
- Bij een glasvochtloslating zonder afwijkingen in het netvlies is er géén behandeling nodig. De ruimte tussen het gekrompen glasvocht en het netvlies wordt van zelf opgevuld door ander vocht.
- Wanneer er echter een scheurtje in het netvlies is ontstaan is meestal een laserbehandeling nodig, waarmee rondom het scheurtje 'puntlasjes' gemaakt worden. Hiermee wordt het netvlies aan de onderlaag vastgezet, om zo een netvliesloslating te voorkomen. De behandeling is alleen mogelijk als de gaatjes niet te groot zijn en het netvlies nog niet of nauwelijks heeft losgelaten.
- Wanneer het netvlies wel losgelaten heeft, is waarschijnlijk een operatie nodig.

Verloop van de klachten

Glasvochttroebelingen worden op den duur vaak wat kleiner. Sommige troebelingen kunnen van plaats veranderen of zelfs verdwijnen. Mensen raken uiteindelijk meestal ook meer aan gewend aan de vlekjes, waardoor ze minder gaan hinderen. Hier kan wel soms lange tijd (maanden) over heen gaan. Lichtflitsen verdwijnen meestal weer van zelf, hoewel ze soms bij snelle oogbewegingen of in het donker nog wel enige tijd gezien kunnen worden. Echter, bij plotselinge duidelijke verergering van de vlekjes en/of flitsen kunt u het beste weer binnen 24 uur contact opnemen met de huis- of oogarts.

Deze informatie is onder meer afkomstig van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap. (http://www.oogheelkunde.org)(NOG).

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Netvliesloslating (https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/netvliesloslating)

Behandelingen & onderzoeken

- Laserbehandeling van het oog (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/laserbehandeling-van-het-oog)

Specialismen

- Oogheelkunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/oogheelkunde)

Contact Oogheelkunde **T 088 320 22 00**